

Honti István sződi kán- torságának története

Honti István a felvidéki *Selmecbányán* született 1902. december 18-án. Édesapja *Fischer Gyula*, édesanyja *Halászi Teréz*. Felesége, a nógrádi születésű *Horváth Ilona*, háztartásbeli volt. Az érettségizett főhadnagy 1949-ig volt hivatásos katoná. A kommunista diktatúra ekkor eljárást indított ellene demokráciellenes magatartás és izgatás miatt, és kilenc hónap börtönbüntetésre ítélte. Mivel nem kapott nyugdíjat az ötvenes években horthystának minősített korábbi katonai szolgálata után, kénytelen volt közel két évtizeden át Sződön kántorkodni. Szabadulása után három évvel már a sződi templomban kántorkodik egyházi alkalmazásban. A sződi egyházközségnél 1952. november 1-jétől betöltött munkaköre több feladatra terjedt ki. Elsősorban a hagyományos kántori feladatokat látta el, azaz orgonakísérettel, énekel, karvezetéssel vett részt a szentmise liturgiájában. Másodsorban irodai kisegítő is volt, de ő volt a helyi „egyházi

adó” jutalékos beszédje is – mai szóhasználatban talán azt mondhatnánk, az egyházfenn tartási hozzájárulás házalással történő beszédese is a feladatai közé tartozott.

Családjával Vácott, az akkori *Hámán Kató u. 8. szám* alatt lakott. Kántorként körülményes lett volna hétköznapiakon a reggel nyolckor kezdődő szentmise és az egyéb szolgálatok (délutáni temetés, egyházi adó beszéd stb.) között kerékpárral ingázni Vác és az attól tíz kilométerre lévő Sződ között, ezért általában a délelőttiakat is Sződön, délszüleim *Kert utcai (ma Mártírok útja)* parasztházában töltötte. Itt születtek meg a temetési búcsúztató beszédek, és ahogy a mellékelt képen látható, poharazgatás közben dédnagyapámmal (baloldalon) és nagyapámmal (jobboldalon) beszéltek meg a világot és a falu dolgait.

A kántorkodás első éveiben azonban nem voltak könnyűek a négygyermekes apának: több megpróbáltatás is érte. *Dinka „Magyar” Mihály* képesített kőműves mester, sződi lakos nemtelen vádakkal illette. A vádló szintén szeretett volna kántor lenni, de mivel nem őt választották, sértettségében panasszal élt a *Váci Egyházmegyei Hatóság* felé. Ugyan a vádaskodó korábban olykor-olykor orgonált és temetéseken is énekelt, de képzettség és gyakorlat híján

Volentics József („Kocsis”), Honti István kántor, Dinka János („Jatata”)

a megmértetésen alulmaradt. A kőművest korábban egy budapesti lelkész azzal bízta, hogy három hónap alatt kiképzze kántornak, ezért a hön áhított kántorságért még azt is vállalta volna, hogy ingyen látja el a feladatot. Később ittasan Hontit kétszer inzultálta, először az utcán, majd a templomban. Az utcai támadásért 400 forintos pénzbírságra ítélte a *Váci Járásbíró*ság. Honti kántor ellen további panaszok is felmerültek. Többen kifogásolták, hogy túlságosan gyakran fogad el ebédmeghívást a *Volentics család*nál, és a jó bort sem veti meg. A létrehozott *vizsgálóbizottság* (sic!) csak félremagyarázásnak, rosszindulatú női pletykának minősítette a vádakat, és a kántort megerősítette tisztében.

A Vác 1956-os eseményeit feldolgozó, közelmúltban

megjelent könyv egy korabeli, 1957-ben kelt jelentésből idézve ezt írja róla: „Az ellenforradalom ideje alatt nyílt tevékenységet nem fejtett ki, (...) klerikális beállítottságú, papok tartoznak baráti körébe (...) a munkához és a népi demokráciához való viszonya nem jó, osztályidegenekkel tart fenn kapcsolatot, és mint kántor bíjlik meg közöttük.”

19 évi szolgálat után Honti látászavarokra hivatkozva 1971. augusztus 1-jén kelt leveleiben felmondta sződi kántori állását. A kántori szolgálatban 1971. július 20-tól *Hasznos Apollónia* követte őt.

A „kántor bácsi” orgonájátékát az idősök a mai napig dicsérik. Lánya, *Ilona* (1930-2004) az 1956-os mártír, *Brusznai Árpád* felesége volt.

Volentics Gyula

MEGHÍVÓ

2009. október 18-án (vasárnap) 10.30 órakor felavatjuk a két világháború közötti időszak sződi közéletének meghatározó személyisége, vitéz Székely Jenő kántor-tanító, népművelő, levante főoktató, amatőr festő emléktábláját. A tábla a Dózsa György út 20. szám alatti volt tanítói szolgálati lakás - jelenleg CÖÖP üzlet - falán nyer méltó elhelyezést.

S szeretettel várjuk a volt tanítványokat, tisztelőket és emlékezőket!

Az ünnepség résztvevői a helyszínen ingyenesen megkapják a tanító alkotásaiból készült emléklapot.

Az emléktábla elhelyezését a Sződi Helytörténeti Alapítvány kezdeményezte.

Az ünnepség során Székely Jenő életét az alapítvány elnöke, Volentics Gyula ismerteti.

